

UNDERGANG OG EN NY BEGYNNELSE

Bakgrunnsstoff 1 Mos 5,32-9,29

Minnevers «Buen skal komme i skyene; jeg skal se den og minnes den pakt som alltid skal bestå mellom Gud og hver levende skapning, alt som lever på jorden» (1. Mosebok 9,16).

Ukeoversikt «Har du hørt siste nytt om Noah? Du vet, han der religiøse fantasten?»

«Noah, han gudfryktige?»

«Nå ja, denne gudsfrykten hans har tatt siste rest av vettet hans. Sier at det skal falle vann ned fra himmelen.»

«Vann fra himmelen?»

«Sier at det skal bli til en vannflom som dreper alt liv på jorden, med unntak av dem i arken.»

«Arken?»

«Ja, noe som flyter på vann, en slags båt. Sier at ingen andre vil overleve, bare de som kommer inn i arken. Han driver og bygger den nå. Sier at vannet er Guds dom over oss for alle våre synder. Men vi er da vel ikke så ille?»

«Vann fra himmelen... ? Mon tro hvorfor en ellers kjekk kar som han har kommet på slikt sprøyt?»

«Fordi han har gått fra vettet. En stor bokstavtrell. Vet han ikke at vi blir frelst ved tro, uten lovgjerninger? Og disse idealene hans – han maser alltid om prinsipper.»

«Han er nok litt heftig, men han er god på bunnen. Egentlig en skikkelig kar.»

«Ja vel, men hvorfor skal han så ha oss til å tro på noe som aldri før har skjedd? Forskerne sier at det er lite trolig, filosofene sier at det er stikk i strid med naturlovene. Hver morgen stiger vannet fra jorden som dugg. Det faller da ikke ned fra himmelen?»

«Det har du vel egentlig rett i ...»

SØNDAG

«For alle har syndet»

Adam og Eva fikk flere barn etter Kain og Abel. En av dem var Set (1 Mos 5,4), og i hans ætt finner vi de patriarkene som før syndfloden var tro mot Gud. Noah var en av dem (vers 28, 29).

Les 1 Mos 6,1-13. Hvordan skildres menneskets ubotferdighet? Kan vi gjenkjenne oss selv og vår tid i denne beskrivelsen?

Enkelte mener at «gudesønnene» (1 Mos 6,2) er himmelske vesener, men sammenhengen og innholdet tyder på at det er snakk om Sets etterkommere. «Menneskedøtrene» («Menneskene» som ble mange i vers 1) er da Kains etterkommere. «Gudssønnene» er så de troendes etterkommere som giftet seg med vantro og gav etter for farene ved slike forbindelser.

Det lar seg ikke gjøre å understreke menneskets ondskap sterkere enn i disse versene. Legg merke til ordene *alle* og *dagen lang* (vers 5). Det hebraiske ordet som her er oversatt «tanker», er avledet av det verbet som før ble oversatt «dannet» (1 Mos

2,7) og som her antyder «gjennomtenkt» og «handling». I Det gamle testamente er *hjertet* uttrykk for hele menneskets sjelsliv og er sete for følelsene, viljen og forstanden. Ordene *fordervet* og *lovløshet* i versene 11 til 13 utdyper beskrivelsen i vers 5.

Hva sier I Mos 6,6-7 oss om Guds sorg over det som har skjedd?

Når teksten har skildret menneskehjertet, tar den for seg sorgen og fortvilelsen som har rammet Guds hjerte. Moses skildrer Gud på en måte som vi mennesker kan begripe. Gud er ikke bare et fjernt og ubøyelig prinsipp. Han er som oss og har viljestyrke, han rammes av syndens tragedie som møter ham i menneskers bønn, og han gråter over vår skyld. Teksten lar oss føle hvor vanskelig det er å forklare eller forstå syndens oppkomst og utbredelse.

Til ettertanke **Sammenlign I Mos 6,6 med Matt 23,37. Hvordan skildrer begge tekstene Herrens «følelsmessige» engasjement i vår verden? Hvilke andre tekster illustrerer dette båndet (for eksempel Joh 3,16)? Hvordan kan dette hjelpe deg til en klarere forståelse av Guds engasjement i ditt liv?**

MANDAG

Noah og nådens evangelium (I Mos 6,8-22)

Les 1 Mos 6,8. Merk deg dette: Noah fant «nåde» i Guds øyne (dette er første gang ordet *nåde* er nevnt i Bibelen). Nåde er Guds ufortjente godhet som blir uverdige syndere til del (Rom 4,14-16; Ef 2,5. 8; 2 Tim 1,9).

Les det som står om Noah og hans liv. (I Mos 6,9. 22; Hebr 11,7; 2 Pet 2,5). Hvorfor trengte han egentlig Guds nåde når man ten-

ker på det livet han levde? Se også I Mos 9,20. 21; Rom 3,23; I Joh 1,8.

Noah var en synder, han som vi, men likevel var livet hans preget av tro og lydighet. Dette kom best til uttrykk da han bygde arken i lydighet mot Herrens påbud.

Les I Mos 6,22 og 7,5. Hva kan disse versene lære oss om den sanne troen, den som frelser – som ikke bare bygger arken, men også tar sin plass inne i den – og hvordan den kommer til uttrykk i den troendes liv?

Noah tjente Gud i en lovløs og fordervet verden, og hans tro kom klarest til uttrykk gjennom det han gjorde. Alle som elsker Herren og det store løftet om frelsen i Jesus ved tro alene, må legge seg dette på sinne. Noah kunne ha hatt all verdens tro, men hadde han ikke levd ut denne troen og fulgt Guds påbud, ville syndfloden ha tatt både ham og hans familie (se Hebr 11,7). Dette må vi ikke glemme, vi som daglig gjør krav på Jesu rettferdighet som vårt eneste håp om frelse: en tro uten lydighet er faktisk ingen tro.

Til ettertanke Se tilbake på den siste uken: Når viste du din tro i det du gjorde? Hva har du gjort som avslører en klar *mangel* på tro? Hva må du gjøre annerledes?

TIRSDAG

Syndfloden (1 Mos 7,1-16)

Hva kan vi slutte oss til av henvisningene til «rene» og «urene» dyr? Hva må Noah ha kjent til? 1 Mos 7,2. 3. 8; 8,20.

Siden Gud skilte mellom «rene» og «urene» dyr *lenge før* dette skillet ble uttrykt i 3. Mosebok 11 og 5. Mosebok 14, må man ha visst forskjell på «rene» og «urene» dyr fra de tidligste tider, i hvert fall lenge før jødefolket ble til.

Les 1 Mos 7,7-24. Hvordan går det frem av teksten at hele verden ble ødelagt i storflommen, og ikke bare et lite avgrenset område? Sammenlign 1 Mos 7,19 med Dan 7,27 og Job 28,24.

Storflommen dekket jorden, og verden vendte tilbake til forholdene slik de var før Gud gjorde kloden beboelig (1 Mos 1,2), med unntak av Noah og dem som var med ham i arken. Om og om igjen bruker Bibelen uttrykk som «vannet økte voldsomt på jorden ... Høyere og høyere steg det over jorden ... Femten alen over fjellene steg det, så de ble helt borte ...» (1 Mos 7,18-20), så vi skal skjønne at det er snakk om en verdenskatastrofe. Omtalen av de døde i motsetning til Noah og de andre i arken viser også at flommen dekket hele jorden. Dette støttes av det faktum at man overalt har fossile rester og legender om vannflommen. Tekstene viser klart at syndfloden var verdensomspennende, og langt fra noen lokal begivenhet. Dette er viktig fordi mange kristne har latt seg påvirke av forskere som hevder at det ikke har funnet sted noen verdensomspennende vannflom. De sier derfor at syndfloden var en lokal flom, til tross for at Skriften lærer noe helt annet.

Til ettertanke Har du noen gang måttet avlive et dyr? Hvordan kan dette bildet formidle det som her foregikk og Guds følelser da han måtte gi avkall på så mye av den «gode» verden han hadde skapt? Hva er det «gode» i ditt liv som du må passe godt på så det ikke blir ondt «dagen lang» (1 Mos 6,5) og derfor må fjernes?

ONSDAG**Det tapte slektsledd**

Leser man bare beretningen om Noah og syndfloden slik den står i 1. Mosebok, ser det ut som ingen andre så mye som fikk et tilbud om å bli med i arken. Det virker som om Noah bygget den bare for seg og sine og dyrene (1 Mos 6,13-22). Andre tekster, især i Det nye testamente, antyder noe ganske annet (Hebr 11,7; 1 Pet 3,20; 2 Pet 2,5). Ellen White sier helt klart at Noahs arbeid på båten skulle vise verden hva som var underveis og at Noah «bønnfalt [dem]... om å søke tilflukt mens det ennå var tid».—*Alfa og Omega*, bind 1, side 74 (PP:97). Vi vet at Herren vil at alle mennesker skal bli frelst (1 Tim 2,3. 4), så det burde ikke overraske noen at Gud ville gi dem en siste sjanse.

Men det sier mye om forfallet at det bare var Noahs familie og dyrene som gikk inn i arken. Det ville krevd både ydmykhet og vilje til å bite i seg de flestes spott om man skulle ha hørt på Noah. Man ville tapt ansikt, og det på grunn av noe som man ikke hadde skjønt helt og fullt. Man hadde måttet innrømme at man ikke kunne klare seg selv, men måtte stole på Gud. Det ville ikke bli lett å finne slike folk i et så fordervet samfunn.

Sammenlign hva det ville ha krevd av Noahs samtlige å følge ham og hva det innebærer å følge Jesus og alle hans bud i vår tid. Hvilke likheter finner du?

Det oppløftende i alt dette er at Gud alltid peker på en utvei, arken er der alltid. Den Jesus som gråt over Jerusalem, håpet at Noahs samtidige skulle vende om, og det er den samme Jesus som kaller på oss og ber oss gå inn i arken før folk feies vekk i den endelige dom (se Matt 24,38-41).

Til ettertanke **Hva er det som gjør det vanskelig å være tro mot Jesus? Hva er ditt beste vern mot de kreftene som søker å føre deg bort fra ham og sannheten for vår tid? Hva kan du gjøre for å unngå eller i hvert fall motvirke disse kreftene?**

TORSDAG

Pakt og fornyelse

Hvordan uttrykte Noah sin troskap, tilbedelse og takk til Gud da han forlot arken? I Mos 8,20.

«Dette var en verdifull undervisning til alle senere slekter. Noah var kommet ut på en øde jord. Men før han bygde en bolig til seg selv, reiste han et alter for Gud. Selv om kvegbestanden var liten og var blitt holdt i live med stor offervilje, var han glad for å kunne gi noe tilbake til Herren som en erkjennelse av at alt tilhørte ham. Slik bør også vi først gi våre frivillige gaver til Gud.» – *Alfa og Omega*, bind 1, side 84 (PP:106).

Hva sa Gud til Noahs troskap og tilbedelse? Skriv svaret med dine egne ord. Hva er poenget? Vers 21, 22.

Guds svar er utformet så folk kan begripe det. Gud hadde utslettet verden fordi «alle tanker» som rørte seg i menneskehjertet var onde (1 Mos 6,5). Den samme tanken om menneskets ondskap blir her gjentatt, også etter fallet. Herren konstaterer sørg-

modig at til tross for syndfloden så ville ikke mennesket bli godt. Det er interessant at teksten avslører at Guds beslutning om ikke igjen å ødelegge jorden er et resultat av Noahs offer. Dette offeret er knyttet til løftet. Det er ikke menneskets godhet som utløser det nye løftet, men det offeret innebærer. Gud vil spare dem for en ny syndflod til tross for det de er. Dette finner gjenklang i evangeliets prinsipper: Gud frelser ikke på grunn av vår fortreffelighet, men ene og alene av nåde og barmhjertighet mot oss.

Les I Mos 9,8-19. Hva går løftet ut på? Hvem omfattes av pakten? Hva kan dette lære oss om den «nye pakts» løfte om frelsen i Jesus? Hva er likt og hva er forskjellig? Sammenlign I Mos 9,12 med 17,7; Sal 105,10; Hebr 13,20.

FREDAG**Videre studium**

Alfa og Omega, bind 1, side 69-82 (PP:90-104).

«Til å begynne med var det mange som tok imot advarselen, men de vendte ikke om til Gud i sann anger. De var ikke villige til å gi avkall på sine synder. I tiden som gikk før storflommen, ble deres tro satt på prøve, men de bestod ikke prøven. De ble overvunnet av den rådende vantro og slo seg sammen med sine tidligere omgangsfeller. Det endte med at de forkastet det alvorlige budskapet. Noen ble overbevist og ville gjerne rette seg etter advarselen. Men det var så mange som spøkte og gjorde narr, at de ble preget av den samme holdning og motstod innbydelsen. Snart var de blant de dristigste og mest utfordrende spotterne. Ingen er så likegyldige og går så langt i synd som de som en gang har hatt lyset, men har motstått Guds Ånds påvirkning.

Ikke alle var avgudsdyrkere i ordets egentlige betydning. Mange bekjente seg til å tilbe Gud. De hevdet at deres avgudsbilder var symboler på Guddommen, og at man gjennom dem kunne få et klarere begrep om Gud. Denne gruppen var i forreste rekke blant dem som forkastet Noahs forkynnelse. Ved å fremstille Gud ved hjelp av materielle ting, ble de blinde for hans storhet og makt. De fattet ikke lenger helligheten i hans vesen eller at hans krav var uforanderlige. Etter hvert som synden ble en allmenn foreteelse, syntes den mindre og mindre syndig. Til slutt påstod de at loven ikke lenger stod ved makt, og at det var imot Guds natur å straffe overtredere. De benektet at hans straffedommer skulle ramme jorden.

Hadde datidens mennesker rettet seg etter Guds lov, ville de ha oppfattet hans stemme i denne advarselen fra hans tjener. Men deres sinn var blitt så forblindet fordi de forkastet lyset, at de faktisk trodde at Noahs budskap var et blendverk, et bedrag.» – *Alfa og Omega*, bind 1, side 72-73 (PP:95, 96).

**Spørsmål til
drøftelse**

1. Prøv å forestille dere hvordan det var for dem som levde på Noahs tid. Finn alle grunnene til ikke å tro på syndfloden. Hva kan vi lære av deres måte å tenke på – både for vår egen del og vår tro, men også så vi kan forstå hvordan de tenker, de som ikke vil høre på våre advarsler om endetiden.